

Checklista för boende i höghus

Boende i bostadsaktiebolag bör kontrollera var gränsen för underhållsansvar mellan bolaget och aktieägaren går. Man bör också kontrollera bolagsordningen eftersom det i den kan ha avtalats om underhållet på annat sätt än vad som definierats i lagen om bostadsaktiebolag.

Också hyresgäster berörs av en del underhålls-åtgärder. Om du är hyresgäst ska du kontrollera vad som står i hyreskontraktet om dina rättigheter/skyldigheter vad gäller bostadens underhåll.

Genom att regelbundet utföra grundunderhåll gör du boendet mer bekvämt, hälsosamt och säkert. Gå först igenom servicemanualerna för hemmets anordningar, gå sedan igenom de delar i listan som passar in hos dig.

Kontrollera att bruksanvisningarna och servicemanualerna finns sparade och att de är lätta att komma åt.

	åtgärd	när åtgärda	bör kontrolleras nästa gång	kommentarer
1. Säkerhetsanordningar	brandvarnare – Kontrollera att det finns tillräckligt många alarm (minst 1/våning och 1/60 m ²) och att de installerats i taket på rätt sätt. Tryck på testknappen för att kontrollera att varnaren fungerar.			
Anordningarna måste vara i skick för att skydda.	släckningsutrustning – Kontrollera att släckningsfilten/handbrandsläckaren är i skick och lätt att komma åt. Vid behov, och minst med två års mellanrum, ska du föra handbrandsläckaren på service.			
2. Elektriska anordningar	kylskåp, frys, tvättmaskin, diskmaskin, tv – Kontrollera att det finns tillräckligt med utrymme kring apparaterna så att luften kommer åt att cirkulera. Putsa och avlägsna damm bakom apparaterna regelbundet. Skaffa läckageskydd att placera under kylskåp, diskmaskin samt andra köksapparater som eventuellt kan läcka vatten. Ifall du märker vatten i läckageskydden eller under apparaterna, ta reda på orsaken till läckaget. Putsa tvättmaskinens luddfilter och kontrollera slangarna.			
Apparater som fungerar och servas regelbundet minskar på energiförbrukningen. Samtidigt förlängs apparaternas livslängd och säkerheten ökar.	elektriska installationer – Kontrollera att eluttagen, inklusive skyddslock, är intakta, att de sitter fast i väggen som de ska och att det inte finns några mörka fläckar på uttagen. Mörka fläckar tyder på att det föreligger risk för brand.			
Service på elektriska anordningar ska enbart utföras av proffs. Lämna in söndriga apparater för reparation. Mera information: www.sahkoala.fi (på finska)	skarv- och elsladdar – Kontrollera att det inte finns några mekaniska fel i sladdarna. Exempel på fel: synliga ledare, böjskydd som gått sönder där sladden går in i apparaten.			
	elcentral – Kontrollera att säkringarna är intakta, att de är av rätt storlek och att de märkts som sig bör. Se till att elcentralen med apparatur hålls i skick och att centralen inte blockeras av något.			
	jordfelsbrytare – Kontrollera i enlighet med bruksanvisningen med jämna mellanrum för att garantera att brytaren fungerar.			
jordfelsbrytare = En skyddsanordning som vid sidan om säkringar används i utrymmen där risken för elchocker är större än vanligt. Brytaren placeras vanligtvis i elcentralen, elapparaten eller som en tilläggsanordning i eluttaget. Märk att det finns flera jordfelsbrytare i nya bostäder.	lampor – Kontrollera att lamporna och lampkuporna är intakta och sitter på rätt ställe samt att lamporna har rätt effekt. Använd lågenergilampor men kom ihåg att alla lågenergilampor inte passar ihop med dimrar.			

Checklista för boende i höghus

	åtgärd	när åtgärda	bör kontrolleras nästa gång	kommentarer
3. Vatten och avlopp	golvbrunnens lock och filter – Ta loss och putsa, avlägsna t.ex. hår.			
Välfungerande avlopp förebygger vattenskador och minskar på lukter.	lavoarer – Häll flytande propplösare i avloppet för att förbättra flödet.			
	vattenavstängningsventiler – Kontrollera var avstängningsventilerna finns i din bostad så att du snabbt kan stänga av vattnet vid en vattenskada.			
4. Ventilation (maskinell till- och frånluft)				
Ventilationsaggregat <i>I nya höghus blir det allt vanligare med lägenhetsvis, maskinell ventilation.</i>	allmänkondition – Kontrollera att apparaten är ren samt ser ut och är fäst som den ska.			
Gott inomhusklimat förebygger sjukdomar, bland annat allergier, och bidrar till att man känner sig mer aktiv och vaken. Det förebygger också mögelproblem och fuktskador.	filter – Kontrollera filtrens renhet.			
Reparationer bör oftast göras av yrkesfolk. Rengöring av ventilationskanaler ska alltid genomföras av en expert.	värmeväxlare, eftervärmeelement – Kontrollera att både är rena.			
kondensvatten = Vatten som kondenserats från luften och avleds genom en slang.	kondensvatten – Kontrollera att det inte står vatten på botten av apparaten. Kontrollera att kondensslangen inte har stopp genom att hålla lite vatten i behållaren.			
till- och frånluftsventiler = Fyrkantiga eller runda anordningar i väggar eller tak som antingen avlägsnar eller hämtar luft från eller till rummet.	sommar-/vinterinställning – Kontrollera att apparatens inställning motsvarar årstiden.			
	fläkt – Kontrollera att de olika fläkthastigheterna fungerar, kontrollera att fläktbladen är rena.			
Mekanisk till- och frånluft	ventil/galler – Kontrollera att ventiler/galler är rena och sitter fast som de ska. Ändra inte på hur de är riktade, justera inte heller andra inställningar.			
Luftväxlingen fungerar om det bildas lite eller inte alls imma på spegelytorna i fuktiga utrymmen	luftströmning – Kontrollera luftströmmen genom att hålla ett papper (storlek A4) framför frånluftsventilen. Om pappret hålls på plats är frånluften tillräcklig.			
Mätning och justering av luftflöden ska bara experter göra.				
Spiskupa eller -fläkt	funktionalitet – Kontrollera att lampan lyser, testa fläktens olika lägen. filter – Kontrollera hur filtret ska rengöras i manualen.			